

[Elsebeth Kock-Petersen]

Det er også noget, der kommer til at påvirke, uden at det nødvendigvis giver sig udslag i flere voldsforbrydelser. Jeg synes næsten, det er mere interessant at se lidt på, om vi rent mentalt, rent psykologisk i højere og højere grad bliver præget af en forrælse, at vi måske, lige når vi ser volden, bliver forargede og vrede, men i virkeligheden bliver mere og mere kolde over for den.

Jeg synes, at det er det bedste grundlag, selv om det er ustatistisk, for at se på, om den volds-situation, vi har, er noget, der skal sættes ind over for. Men så forudsætter det selvfølgelig også, at den diskussion, vi fører om problemerne, er noget bredere end kun at diskutere nogle meget konkrete retspolitiske initiativer. Det er dér, jeg nok synes, og det er dér, vi i Venstre synes, det er vigtigt at få en bredere diskussion om volds kriminaliteten.

Jeg synes, at det i den debat, der hidtil er foregået om emnet her i dag, tydeligt er kommet frem, at vi i virkeligheden står over for to forskellige menneskesyn. Der er fra Socialdemokratiets side og fra SF's side gang på gang blevet slået på – det er ikke noget nyt, det har man også gjort tidligere – at man næsten udelukkende skal vurdere disse spørgsmål på grundlag af et materielt menneskesyn: Hvis vi får bedre levevilkår, hvis vi får bedre boliger, hvis folk får flere økonomiske midler at leve for, så skal vi nok få løst de problemer.

I virkeligheden mener jeg, at sagens kerne er at finde dér. Hvis man tror, at det materielle menneskesyn er alle problemers løsning, så er det, fordi man i den grad har forelsket sig i den forkromede og formynderiske velfærdsstat som løsning på alle menneskers problemer. Så er det netop, man overser, at det også har nogen betydning, hvilke medmenneskelige værdier der er i et samfund, hvilke holdninger der er, hvilken mentalitet der er hos et folk.

Dertil kommer, at jeg ærlig talt synes – sagt som en sidebemærkning – det er en hån mod alle de nøjsomme mennesker, der lever af lidt og ikke bor særlig godt, og som ikke laver forbrydelser, at man siger, at det er den slags ting, der er årsag til, at folk begår forbrydelser. Der er masser af mennesker, der lever nøjsomt, som aldrig har begået forbrydelser og heller ikke har kunnet tænke sig at gøre det, men som måske er båret af nogle medmenneskelige værdier og holdninger, der gør, at de ikke ønsker at bli-

ve inddraget i forrælsen, og at de bliver præget af den angst, som i højere og højere grad er ved at komme frem.

Derfor mener vi i Venstre, at vi skal sætte bredere ind. Vi skal nemlig ikke fortsat tro, at det materielle menneskesyn og det, at man laver bedre levevilkår, er løsningen på alle problemerne. Nej, det er faktisk lidt en anden vej. Der er tale om, at man i familierne i langt højere grad skal have mulighed for at bære ansvaret for sig og sine og for sine unge. Der er tale om, at systemet ikke skal tage magten og ansvarsfølelsen fra folk, og så kan vi skælde ud på familierne og sige, at de sandelig må tage sig af de unge og deres børn.

Men jeg mener også, at nogle af disse familier kan skælde ud på os politikere, fordi der altså ikke her i Folketinget er flertal for, at vi i højere grad sætter familierne i centrum og lader dem selv få indflydelse med deres værdier, deres normer og deres holdninger.

I den bredere diskussion skal vi selvfølgelig også have med, at vore systemer i det hele taget ikke må tage magten fra folk – de sociale systemer, vore boligmiljøer, vore forhold på arbejdsmarkedet. Vi må spørge: Er det sådan, at de systemer, vi har bygget op, lægger op til, at folk føler, at de har indflydelse og respekt, får de selvrespekt? Er det sådan, at de føler, at de også kan og skal bære et ansvar? Hvis vi hele tiden fortæller dem, at det skal de såmænd ikke kere sig om, det tager vi os af, mener jeg, at vi er med til at skabe grundlag for et materielt menneskesyn og dermed også en forrælse. Derfor må vi have nogle holdninger med, og derfor må folk også gennem lovgivningen have langt større mulighed for indflydelse på familie, bolig, arbejdsmarked og det sociale system.

Det er selvfølgelig ikke det hele, for naturligvis kommer der da også nogle mere konkrete retspolitiske initiativer, som det er nødvendigt at tage frem, og som ministeren jo også har redegjort nøjere for i sin besvarelse. Jeg vil gerne kort nævne dem og tage et par ting mere med.

Vi kan alle sammen være enige om, tror jeg, at den forebyggende indsats gennem SSP-samarbejdet har sin store værdi. Men derudover tror jeg også, der er brug for, at vi i forhold til de unge, der måske er på starten af en kriminel løbebane, sætter ind med andre foranstaltninger end det, vi gør på nuværende tidspunkt. Jeg tror ikke, at man skaber nogen som helst re-